

"אורות הפרשה"

עלון פרשת השבוע
כיתה קטנה אבל גדולה

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת שמות ♦ כ"ג טבת תשע"ג ♦ עלון מספר 20

זמני השבת – שעון חורף

מוצ"ש	הד"נ	
17:28	16:13	ירושלים
17:27	16:16	תל אביב
17:31	16:29	באר שבע

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

יום נווט ישיבתי - מחר יום ראשון - פרטים באתר

מדוע לא גדל משה בכית הוריו? הרב נועם צחור

"וַתְּבָאֵהוּ לְבֵת פְּרַעֲה וַיְהִי לָהּ לְבֶן" (שמות ב, ה)

ויש להתבונן, מה טעם יש בכך שמנהיגם הגדול של ישראל לא גדל בבית אביו ואמו אלא בבית פרעה? ולהשיב, הרי בידוע שמחשבות ה' עמקו מאוד, ו"איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת" [תהילים צ"ב, ז], "ולו נתכנו עלילות" [שמו"א, א, ב- ג]. אך בודאי לא לשווא פעל כך בורא עולם יתברך, באשר כל ענין ודבר שקורה לו לאדם בימי חייו בעוה"ז, הם כלים שניתנים לו על מנת שיהיה נכון ומוכן לעשות רצונו של המקום ב"ה. והנה, מוצא האדם את עצמו בכל רגע מחייו במקום פלוני או אלמוני, אם בביתו בשכונתו ובעירו, ואם במלאכתו, לימודו ובית מדרשו, ופוגש הוא בני אדם שונים בכל עת ורגע, וגם בני משפחתו בימים טובים ובשמחות לטוב ולמוטב, "כשם שפרצופיהם אינם שוים כך דעותיהם אינן שוות" [ברכות נ"ח, ע"א], ועולה השאלה מה יתרון לו לאדם בכל אלה אם אינו מבין בשל מה סיבב הקב"ה לראות כל זה, ומה תועלת לו מכך?

באה תורתנו הקדושה ללמדנו דרך עבודת ה' מהי.

נפשו של מנהיג חייבת להיות במדרגה עליונה ותקיפה ובטבעיות, בעלת אומץ ותעוזה שיאפשרו לו לפעול כראוי. מי שנפשו שפלה וראשו כפוף וכנוע אינו יכול להנהיג. משה גדל בבית פרעה על מנת שמצעירותו יגדל באווירת מלכות, ויסגל לעצמו אופי של בן מלך.

יתירה מזו, אילו גדל משה בבית אביו ואמו ככל ילד עברי, לא היתה סמכותו מחייבת את ישראל "כי יחשבוהו כאחד מהם". לבנה של יוכבד לא היו ישראל נשמעים. אך למשה שגדל בבית המלך, אליו ישמעו.

ועולה מדברים אלו, שכל מה שסובב את האדם בחייו בעוה"ז, כולם ללא יוצא מן הכלל, הינם כלים שאיתם הוא אמור למלא את שליחותו של המקום ב"ה בעולם הזה, במעשים הגשמיים והרוחניים, וכל מה שפוגש הוא בחייו, באים הם על מנת להכינו כראוי למלאכת קודש זו. הבה נכיר תודה לבוראנו ברוך הוא וברוך שמו, שמשגיח עלינו בכל עת ורגע וממציא לידנו את כל צרכנו, ונשכיל לאמצם אל לבנו ועל ידם ובכוחם נעשה רצונו יתברך בכל מכל כל.

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת שבת שלום

א) התפלה המתמדת של הנשמה מתאמצת היא תמיד לצאת מן ההעלם אל הגילוי, להתפשט על כל כחות החיים של כל הרוח והנפש וכל כחות חיי הגויה כולה, והיא משתוקקת ג"כ לגלות את מהותה וכח פעולתה על כל הסביבה, על כל העולם והחיים, ולשם כך צריכים אנו לחשבונו-של-עולם שבא ע"י תורה וחכמה. ונמצא מתוך כך, שעבודת התורה כולה וכל חכמתה היא התגלותה המתמידה של תפלתה הכמוסה של הנשמה. נשמת כל חי תברך את שמך ד' אלהינו.

ב) אין התפלה באה כתקונה כי-אם מתוך המחשבה שבאמת הנשמה היא תמיד מתפללת. הלא היא עפה ומתרפקת על דודה בלא שום הפסק כלל, אלא שבשעת התפלה המעשית הרי התפלה הנשמית התדירית היא מתגלה בפעל. וזהו עידונה ועינוגה, הדרה ותפארתה, של התפלה, שהיא מתדמה לשושנה הפותחת את עליה הנאים לקראת הטל או נכח קרני השמש המופיעים עליה באורה, ולכן "הלואי שיתפלל אדם כל היום כולו".

"שמירת הלשון" – הלכות לשון הרע, כלל ב, סעיף י"ג

אם אחד גילה לחברו בפני שלושה פרטים על עסקו ומסחרו וכיוצא בזה, דברים שבסתם אסור לגלות לאדם אחר שמא יתגלגל על המסופר היזק או צער.

אם סיפר בפני שלושה, רואים שהמספר אינו חושש לזה, ולכן מותר לשומע לכתחילה לספר לאחרים. כל זמן שלא גילה דעתו שהוא מקפיד על כך.

הודעות ועדכוניס

שבת פרשת שמות – שבת ישיבה
החזרה לישיבה – בשעה 08:30 (למי שלא יוצא לנווט הישיבתי)

הורים יקרים
ניתן להקדיש עלונים ושיעורים לע"נ קרוביכם ע"ה

שיעורים קבועים בפ"ש ובמוסר מועלים לאתר כל שבוע בימי חמישי. האזנה נעימה.

אחרי שהדפיס בעל "שאגת אריה" את ספרו, לבש בגדי עניים והחל מכתת את רגליו מכפר לכפר ומעיר לעיר. יום אחד, היה זה אחד הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים. הגיע לעיר למברג, שבאותה עת כיהן בה ברבנות, הרב הגאון רבי חיים הכהן רפפורט. היות והיה זה סמוך לשבת החליט ה"שאגת אריה" להשאר עד אחרי השבת, אז ימשיך את דרך נדודיו. בשבת בצהריים, התכנסו כל יהודי העיר בבית המדרש, לשמוע את דרשת "שבת שובה" מפי רבם רבי חיים. בין הבאים היה יהודי אחד, לבוש כדרך העניים המחזרים על הפתחים, וכשעלה רבי חיים על הבימה והחל את דרשתו, הקשיב אותו יהודי לדרשה בשום לב. בתחילה דרש הרב מעניינו של יום באגדה ובמוסר, אחר כך החל לפלפל באיזה ענין, בחריפות ובבקיאות עצומה. מי שהתבונן בפני אותו יהודי עני במשך הדרשה, יכול היה לראות שמיד פעם עולה חיך קל על שפתיו. כשסיים הרב את דרשתו, אמר העני אל היושבים לידו, כל דברי הרב נאים הם, אך אין להם יסוד, ובשתיים שלוש קושיות אפשר לסתור את כל הבנין. מיד נפוצו דבריו בין הקהל ונעשה רעש גדול בבית המדרש, שאיש, קבצן מחוצף, העיז להשפיל את כבוד הרב מרא דאתרא, בתוך קהל ועדה. תוך רגעים מספר החליטו ראשי הקהל לאסור אותו בצינוק ומיד ניגשו השמשים לבצע את הדבר. עד יום ראשון היה העני אסור שם, עד אשר בא שמש בית הדין והתירו, על מנת להביאו לפני בית הדין. כשהתייצב לפני הדיינים, שאלו אותו: האם אמת הוא מה ששמענו עליך שאמרת בפני כל הקהל שאפשר לסתור את דרשת הרב בשתי קושיות. השיב להם: אמת נכון הוא הדבר ואמנם, אם תרצו, אוכל להביא ראיות לדברי ואומר לכם את הקושיות. כשמוע הרב הגאון את דבריו, אמר לו: אם כן פתח פ"ך ואמור את אשר לא היה ישר בעיניך מדרשתי. מיד פתח העני והרצה את הדרשה בקצרה מהחל ועד כלה ולאחר מכן סתר את הדברים אחת לאחת על ידי כמה קושיות מהש"ס. הדיינים ואף הגאון רבי חיים רפפורט, ישבו מרותקים לכסאותיהם מרוב השתוממות על בקיאותו של העני הזה ועל חריפות שכלו ובהירות הרצאתו, והמרא דאתרא אמר: אמנם נכונים הם דבריך, הקושיות נכונות ובנין הדרשה שלי נפל, והנה נזכרתי שראיתי את הקושיות האלו בספר חדש שיצא ספר "שאגת אריה", ומשום מה נשכחו ממני בעת דרשתי. מיד הכריז העני ואמר: אם כן, אני הוא המחבר של הספר. כששמע הרב את הדברים, קם ממקומו לקח את ה"שאגת אריה", הושיבו לידו ואמר לו: וי על האי שופרא שמתגלגל ממקום למקום כעני המחזר על הפתחים, סלח לנו על ששמנוך בצינוק כי לא ידענו מי הוא העומד לפנינו. מעתה תשב בביתי ותסעד על שלחני וכל מחסורך יהיה עלי. הגאון בעל שאגת אריה לא ענה לרבי חיים כלום. ועוד באותו יום חמק עבר מן העיר וכשנודע הדבר לרבי חיים ושלח לחפשו וכבר לא מצאוהו כי נעלמו עקבותיו.

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד